

OLUBEREBERYE

1 Olubereberye Katonda yatonda eggulu n'ensi. 2 Ensi yali nje-reere nga yeetabuddetabudde; n'ekizikiza kyali kungulu ku buziba: omwoyo gwa Katonda ne gumaa-mira kungulu ku mazzi. 3 Katonda n'ayogera nti Wabeewo obutangaavu. Ne wabaawo obutangaavu. 4 Katonda n'alaba ng'obutangaavu bulungi: Katonda n'ayawula wakati mu butangaavu n'ekizikiza. 5 Katonda obutangaavu n'abuyita emisana, n'ekizikiza n'akiyita ekiro. Ne buba akawungeezi, ne buba enkya, olwo lwe lunaku olumu.

6 Katonda n'ayogera nti Wabeewo ebbanga wakati mu mazzi, lyawulenga amazzi n'amazzi. 7 Katonda n'assaawo ebbanga n'ayawula amazzi agali wansi w'ebbanga n'amazzi agali waggulu mu bbanga: bwe kityo bwe kyali. 8 Katonda ebbanga n'aliyita eggulu. Ne buba akawungeezi, ne buba enkya, olwo lwe lunaku olw'okubiri.

9 Katonda n'ayogera nti Amazzi agali wansi w'eggulu gakuŋŋaanire mu kifo ekimu, olukalu lulabike: bwe kityo bwe kyali. 10 Katonda olukalu n'aluyita ensi; n'ekkuŋŋaaniro ly'amazzi n'aliyita ennyanja: Katonda n'alaba nga birungi. 11 Katonda n'ayogera nti Ensi emere ebimera, omuddo ogubala ensigo, omuti ogw'ebibala, ogubala ebibala mu ngeri yaagwo, ogulimu ensigo yaagwo, ku nsi: bwe kityo bwe kyali. 12 Ensi n'emera ebimera, omuddo ogubala ensigo mu ngeri yaagwo, n'omuti ogubala ebibala, ogulimu ensigo yaagwo, mu ngeri yaagwo: Katonda n'alaba nga birungi. 13 Ne buba akawungeezi, ne buba enkya, olwo lwe lunaku olw'okusatu.

14 Katonda n'ayogera nti Wabeewo ebyaka mu bbanga ery'eggulu, byawulenga emisana n'ekiro: bibenga ng'obubonero, n'ebi-

1 Yob 38: 4-7
Is. 42: 5; 45: 18

Yok 1: 3
Bak 1: 16
Beb. 1: 10;

11: 3
Kub 4: 11
2 Yer 4: 23
Ma 4: 19

Zab 136: 7-9
3 2 Kol 4: 6

Yer 31: 35

6 Yob 37: 18
Zab 33: 6
Yer 10: 12

Zab 104:25, 26

9 Yob 38: 8, 10, 11
Zab 33: 7;
95: 5
Yer 5: 22

11 Zab 104: 14

Lub. 3: 22; 26
5: 1; 9: 6;
11: 7

Zab 8: 6-8
Is 6: 8
Yak 3: 7, 9

Mal 2: 14, 15
Mat 19: 4
Mak 10: 6

1 Kol 11: 7
Bef 4: 24
Bak 3: 10

14 Zab 104: 19
Yer 10: 2
Yo 2: 30, 31

Mat 24: 29
Luk 21: 25

Lub. 9: 1, 7
Leev 26: 9
1 Tim. 4: 3

ro, n'ennaku n'emyaka: 15 bibenga ng'ettabaaza mu bbanga ery'eggulu byakenga ku nsi: bwe kityo bwe kyali. 16 Katonda n'akola ebyaka bibiri ebinene: ekyaka ekisinga obunene okufuganga emisana, n'ekyaka ekitono okufuganga ekiro; era n'emmuneenye. 17 Katonda n'abiteeka mu bbanga ery'eggulu byakenga ku nsi, 18 bifuganga byisana n'ekiro, era byawulenga obutangaavu n'ekizikiza: Katonda n'alaba nga birungi. 19 Ne buba akawungeezi, ne buba enkya, olwo lwe lunaku olw'okuna.

20 Katonda n'ayogera nti Amazzi gazaale ebyewalula bingi ebirina obulamu, era n'ekibuuka kibuke ku nsi mu bbanga ery'eggulu. 21 Katonda n'atonda balukwata abanene, na buli ekirina obulamu ekyewalula, amazzi kye gaazaala mu ngeri zaabyo, na buli ekibuuka ekirina ebyoya mu ngeri yaakyo: Katonda n'alaba nga birungi. 22 Katonda n'abiwa omukisa n'ayogera nti Mweyongere mwale mujuze amazzi ag'omu nnyanja, era n'ebibuuka byeyongere mu nsi. 23 Ne buba akawungeezi, ne buba enkya, olwo lwe lunaku olw'okutaano.

24 Katonda n'ayogera nti Ensi ereete ekirina obulamu mu ngeri yaakyo, ente, n'ekyewalula, n'ensolo y'ensi mu ngeri yaayo: bwe kityo bwe kyali. 25 Katonda n'akola ensolo y'ensi mu ngeri yaayo, n'ente mu ngeri yaazo, na buli ekyewalula ku nsi mu ngeri yaakyo: Katonda n'alaba nga birungi. 26 Katonda n'ayogera nti Tukole omuntu mu ngeri yaffe, mu kifaa-nanyi kyaffe; bafuganga eby'omu nnyanja n'ebibuuka waggulu n'ente n'ensi yonna na buli ekyewalula ku nsi. 27 Katonda n'atonda omuntu mu ngeri ye, mu ngeri ya Katonda mwe yamutondera; omusaja n'omukazi bwe yabatonda. 28 Katonda n'abawa omukisa: Katonda n'aba-

gamba nti Mweyongerenga mwalinga mujjuze ensi mugirye; mufungenga eby'omu nnyanja n'ebibuuka waggulu na buli ekirina obulamu ekitambula ku nsi. 29 Katonda n'ayogera nti Laba, mbawadde omuddo gwonna ogubala ensigo, oguli ku nsi yonna, na buli muti ogulimu ekibala ky'omuti ogubala ensigo; eri mmwe gunaabanga mmere: 30 n'eri buli nsolo ey'oku nsi, na buli ekibuuka waggulu, na buli ekywawula ku nsi, ekirimu omukka omulamu, ngiwa-dde omuddo gwonna omubisi okubeeranga emmere: bwe kityo bwe kyali. 31 Katonda n'alaba buli ky'akoze; era, laba, kirungi nnyo. Ne buba akawungeezi, ne buba, enkya, olwo lwe lunaku olw'omukaaga.

2 Ne biggwa okukola eggulu n'ensi n'eggye lyabyo lyonna. 2 Katonda n'amalira ku lunaku olw'omusanvu emirimu gye gye yakola; n'awummulira ku lunaku olw'omusanvu mu mirimu gye gyonna gye yakola. 3 Katonda n'awa omukisa olunaku olw'omusanvu n'alutukuza: kubanga olwo lwe yawummuliramu mu mirimu gye gyonna Katonda gye yatonda gye yakola.

4 Bwe lityo ezzadde ery'eggulu n'ensi bwe lyatondebwa, ku lunaku Mukama Katonda lwe yakolerako ensi n'eggulu. 5 Na buli muti ogw'omu nsiko nga tegunnaba ku-beerawo mu nsi, na buli muddo ogw'omu nsiko nga tegunnaba kumera: kubanga Mukama Katonda yali nga tannaba kutonnyesa nkuba ku nsi, so nga tewali muntu alima ensi; 6 naye olufu ne lulinnya okuva mu nsi, ne lutonnya amazzi ku nsi yonna. 7 Mukama Katonda n'abumba omuntu n'enfuufu y'ensi, n'amufuufu mu nnyindo omukka ogw'obulamu; omuntu n'afuuka omukka omulamu. 8 Mukama Katonda n'asimba olusuku mu Adeni ku luuyi olw'ebuvanjuba; n'ateka omwo omuntu gwe yabumba. 9 Mukama Katonda n'ameza mu nsi buli muti ogusanyusa amaaso, omulungi okulya; n'omuti ogw'obulamu wakati mu lusuku, n'omuti ogw'okumanya obulungi n'obubi.

Lub 25: 18 11
1 Sam. 15: 7
29 Yob 36: 31
Zab 104: 14,
15; 145: 15,
16

30 Zab 104: 27,
28; 147: 9
Dan. 10: 4 14

31 Zab 104: 24
1 Tim 4: 4

2 Kuv 20: 11;
31: 17
Beb 4: 4

Lub 1: 20, 24 15

Lub 15: 12 21
1 Sam. 26: 12

7 Lub 3: 19;
7: 22
Yob 33: 4
Mub 11: 7
1 Kol 15: 45,
47

Lub 29: 14 23
Balam 9: 2
2 Sam. 5: 1
1 Kol 11: 8
Bef 5: 30

8 Lub 13: 10
Is 51: 3
Mat 19: 5 24

Mak 10: 7
1 Kol 6: 16
Bef 5: 28-31

9 Lub 2: 17;
3: 22
Kub 22: 2, 14

10 Omugga ne gusibuka mu Adeni okufukiriranga amazzi mu lusuku; ne gwawukanamu ne gufuuka emitwe ena. 11 Ogw'olubereberye erinnya lyagwo Pisoni; ogwo gwe gwetooloola ensi yonna eya Kavina, erimu zaabu; 12 ne zaabu ey'omu nsi eri nnungi: mulimu bedola n'amayinja sokamu. 13 N'erinnya ly'omugga ogw'okubiri Gikoni: ogwo gwe gwetooloola ensi yonna eya Kkuusi. 14 N'erinnya ly'omugga ogw'okusatu Kidekeri: ogwo gwe guyata ku mabali g'e Bwasuli. N'omugga ogw'okuna Fulaati. 15 Mukama Katonda n'atwala omuntu, n'amuteeka mu lusuku Adeni alulimenga alukuumenga. 16 Mukama Katonda n'alagira omuntu n'amugamba nti Buli muti ogw'omu lusuku oyangango nga bw'onooyagalanga: 17 naye omuti ogw'okumanya obulungi n'obubi togulyangako: kubanga olunaku lw'oligulyako tolirema kufa.

18 Mukama Katonda n'ayogera nti Si kirungi omuntu okubeeranga yekka; n'amukolera omubeezi amusaanira. 19 Mukama Katonda n'akola n'ettaka buli nsolo ey'omu nsiko, na buli ekibuuka waggulu; n'abireetera omuntu, okulaba bw'anaabiyita: n'omuntu buli lye yayita ekitonde kyonna ekiramu eryo lye linnya lyakyo. 20 Omuntu n'abituuma amannya buli nsolo n'ekibuuka waggulu na buli nsolo ey'omu nsiko; naye omuntu nga tannalaba mubeezi amusaanira. 21 Mukama Katonda n'aleetera omuntu otulo tungi, ne yeebaka; n'amuggyamu olubiriizi lumu, n'azzaawo ennyama mu kifo kyalwo. 22 Mukama Katonda n'azimba olubiriizi, lw'aggye mu muntu, okuba omukazi, n'amuleeta eri omuntu. 23 Omuntu n'ayogera nti Ono nno lye ggumba erivudde mu magumba gange, ye nnyama evudde mu nnyama yange: naye anaayitibwanga mukazi, kubanga agaidwawa mu musajja. 24 Omusajja ky'anaavanga aleka kitaawe ne nnyina, ne yeetaba ne mukazi we: nabo banaabanga omubiri gumu. 25 Bombi baali bwereere, omusajja ne mukazi we, so tebaakwatibwa nsonyi.

3 N'omusota gwali mukalabakalaba okusinga ensolo zonna ez'omu nsiko, ze yakola Mukama Katonda. Ne gugamba omukazi nti Bw'atyo bwe yayogera Katonda nti Temulyanga ku miti gyonna egy'omu lusuku? 2 Omukazi n'agamba omusota nti Ebibala by'emiti egy'omu lusuku tulya; 3 wabula ebibala by'omuti oguli wakati mu lusuku, Katonda yayogera nti Temugulyangako newakubadde okugukwatangako muleme okufa. 4 Omusota ne gugamba omukazi nti Okufa temulifa. 5 Kubanga Katonda amanyi nti olunaku lwe muligulyako mmwe, amaaso gammwe lwe galizibuka, nammwe muliba nga Katonda okumanyanga obulungi n'obubi. 6 Omukazi bwe yalaba ng'omuti mulungi okulya, era nga gusanyusa amaaso, n'omuti nga gwa kwegombebwa okuleeta amagezi, n'anoga ku bibala byagwo n'alya. 7 Amaaso gaabwe bombi ne gazibuka ne beetegeera nga baali bwereere; ne batunga amalagala g'emiti ne beekolera ebyokwambala. 8 Ne bawulira eddoboozi lya Mukama Katonda ng'atambula mu lusuku mu kiseera eky'empewo: omusajja ne mukazi we ne beekweka mu maaso ga Mukama Katonda wakati mu miti egy'omu lusuku. 9 Mukama Katonda n'ayita omusajja n'amugamba nti Oli luuyi wa? 10 N'ayogera nti Mpulidde eddoboozi lyo mu lusuku, n'entya, kubanga mbadde bwereere; ne nneekweka. 11 N'ayogera nti Ani eyakubuulira nti obadde bwereere? Olidde ku muti gwe nnakulagira obutangulyangako? 12 Omusajja n'ayogera nti Omukazi, gwe wampa okubeeranga nange, ye ampadde ku muti, ne ndya. 13 Mukama Katonda n'agamba omukazi nti Kiki kino ky'okoze? Omukazi n'ayogera nti Omusota gunsensesenze, ne ndya. 14 Mukama Katonda n'agamba omusota nti Kubanga okoze kino, okolimiddwa ggwe okusinga ensolo ez'omu nnyumba zonna, n'okusinga buli nsolo ey'omu nsiko; onootambuzanga olubuto, onoolyanga enfuufu ennaku zonna ez'obulamu bwo: 15 nange obulabe n'abutee-

1 Mat 10: 16
Kub 12: 9;
20: 2

Yok 16: 21 16
1 Kol 11: 3
Bef 5: 22-24
Tit 2: 5

3 Lub 2: 17
Lub 5: 29; 17
Mub 2: 22;
23
Bar 8: 20-22

4 2 Kol 11: 3

6 Kos 6: 7
Bar 5: 12
1 Tim 2: 14
Lub 2: 7 19
Yob 34: 15

8 Yob 31: 33
Zab 139: 1-12
Yer 23: 23, 24

Lub 2: 9; 22
3: 5

10 Yob 23: 15

Lub 2: 8 24
Zab 104: 4
Beb 1: 7

12 Nge 28: 13

14 Is 65: 25
Mi 7: 17
Kuv 23: 19
Leev 2: 12
Kuv 13: 12;
34: 19, 20
Kubal 18: 17
Beb 11: 4

15 Is 7: 14
Mat 1: 23, 25
Luk 1: 34, 3;
Bar 16: 20
Bag 4: 4
Kub 20: 1-3

kanga wakati wo n'omukazi, era ne wakati w'ezzadde lyo n'ezzadde ly'omukazi: (ezzadde ly'omukazi) lirikubetenta omutwe, naawe oliribetenta ekisinziro. 16 N'agamba omukazi nti Okwongera naakwongerangako obulumi bwo n'okubeeranga kwo olubuto; mu bulumi mw'onoozaaliranga abaana; n'okwegomba kwo kunaabanga eri musajja wo, naye anaakufuganga. 17 N'agamba Adamu nti Kubanga owulidde eddoboozi lya mukazi wo, n'olya ku muti gwe nnakulagira nga njogera nti Togulyangako: ensi ekolimiddwa ku lulwo; mu kutegana mw'onoggyanga ebyokulya ennaku zonna ez'obulamu bwo; 18 amaggwa n'amatovu g'eenekuzaaliranga; naawe onoolyanga omuddo ogw'omu nnimiro. 19 Mu ntuuyo ez'omu maaso go mw'onooliranga emmere, okutuusa lw'olidda mu ttaka; kubanga omwo mwe waggibwa; kubanga oli nfuufu ggwe, ne mu nfuufu mw'olidda. 20 Omusajja n'atuuma mukazi we erinnya lye Kaawa; kubanga ono ye nnyina w'abo bonna abalamu. 21 Mukama Katonda n'akolera Adamu ne mukazi we ebyambalo by'amaliba, n'abambaza. 22 Mukama Katonda n'ayogera nti Laba, omuntu afuuse ng'omu ku ffe, okumanyanga obulungi n'obubi; kaakano, aleme okugolola omukono gwe okunoga ku muti ogw'obulamu, okulya okuwangaalanga emirembe n'emirembe; 23 Mukama Katonda kyeyava amuggya mu lusuku Adeni, alimenga ettaka mwe yaggibwa. 24 Bw'atyo n'agoba omuntu; n'azzaamu ebuvanjuba mu lusuku Adeni bakerubi, era n'ekitala ekimyansa ekikyuka kyuka okukuumanga ekkubo ery'omuti ogw'obulamu.

EKITABO
EKITUKUVU
ekya Katonda
kye bayita
Nairobi The Bible Society
in East Africa
y'Endagaano
Enkadde n'Empya